

Sygn. akt VI Ka 71/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Barbara Żukowska (spr.)

Sędziowie SO Tomasz Skowron SO Andrzej Tekieli

Protokolant Jolanta Kopeć

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Zbigniewa Jaworskiego

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2014r.

sprawy G. R.

oskarżonego z art. 178a § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubaniu

z dnia 2 grudnia 2013 r. sygn. akt II K 436/13

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego G. R. w ten sposób, że podwyższa na okres 2 (dwóch) lat orzeczony na podstawie art. 42 § 2 kk środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 71/14

UZASADNIENIE

G. R. został oskarżony o to, że:

w dniu 5 czerwca 2013r. w L., woj. (...) kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym marki B. o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości, pierwsze badanie 0,48 mg/dm³, drugie badanie 0,53 mg/dm³, trzecie badanie 0,59 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. o czyn z art. 178a § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Lubaniu wyrokiem z dnia 2 grudnia 2013r. w sprawie sygn. akt II K 436/13:

I. uznał oskarżonego G. R. winnym popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej stanowiącego występki z art. 178a § 1 kk i za to na podstawie art. 178a § 1 kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk zawiesił oskarżonemu G. R.wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata,

III. na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego G. R.środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 1 (jednego) roku,

IV. na podstawie art. 63 § 2 kk na poczet orzeczonego środka karnego zaliczył oskarżonemu G. R.okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 05.06.2013r. do dnia 02.12.2013r.,

V. na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu G. R.karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych przy przyjęciu, iż wartość jednej stawki dziennej równoważna jest kwocie 30 (trzydziestu) złotych,

VI. na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania i na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych nie wymierzył mu opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł prokurator zaskarżając wyrok Sądu I instancji na niekorzyść oskarżonego G. R.w części dotyczącej orzeczenia o karze.

Na podstawie art. 438 pkt 4 kpk skarżący wyrokowi temu zarzucił rażąca niewspółmierność orzeczonego wobec oskarżonego G. R.środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres jednego roku, w stosunku do znacznego stopnia społecznej szkodliwości czynu, wyrażającą się w niedostatecznym uwzględnieniu przez Sąd stopnia oraz charakteru naruszenia przez oskarżonego zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym, a także wysokiego poziomu stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu, czego wynikiem było orzeczenie środka karnego w zbyt łagodnej postaci, nie spełniającego dyrektyw wskazanych w art. 53 kk.

Stawiając powyższy zarzut w myśl art. 437 § 1 kpk prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres dwóch lat.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora zasługiwała na uzasadnienie.

Z uwagi na kierunek i granice zaskarżenia wyroku Sądu I instancji przez oskarżyciela publicznego wspomnieć jedynie trzeba, iż Sąd Rejonowy w sposób właściwy przeprowadził postępowanie dowodowe, gromadząc materiał dowodowy, dający podstawę do podjęcia merytorycznego rozstrzygnięcia. Tak zgromadzony materiał dowodowy został następnie poddany rzetelnej analizie. Oceny wartości poszczególnych dowodów dokonano z uwzględnieniem zasad logicznego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, bez wykroczenia poza ramy przysługującej sądowi swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.). Z uwagi na to, iż ustalenia i oceny w tej materii nie były kwestionowane przez skarżącego, Sąd Odwoławczy zwolniony był od dokonywania dalszych rozważań w tym przedmiocie. Podobnie ma się rzecz z rozstrzygnięciem o karze orzeczonej wobec oskarżonego G. R.za przypisany mu występki z art. 178a § 1 k.k., której rodzaju i wymiaru nie kwestionował oskarżyciel publiczny.

Zasadny jest natomiast zarzut prokuratora, gdy powołując się na treść art. 438 pkt 4 k.p.k. wskazuje na rażąca niewspółmierność orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, nie zgadzając się z okresem, na jaki został ów zakaz orzeczony.

G. R.popełnił czyn zabroniony, którego dobrem prawnie chronionym było bezpieczeństwo w komunikacji. Stąd też nie tylko orzeczone wobec oskarżonego kara, ale również i środek karny winien w sposób skuteczny zmusić go w przyszłości do przestrzegania obowiązujących zasad ruchu drogowego i jednocześnie przekonać innych uczestników tego ruchu o konieczności bezwzględnej podporządkowania się tym zasadom. Wszak nie tylko wymierzona kara

powinna stanowić realną dolegliwość dla osoby skazanej, co stanowi nieodłączną funkcję represji karnej, albowiem zasada ta dotyczy w równym stopniu stosowanego środka karnego.

W ocenie Sądu Okręgowego wymiar orzeczonego przez Sąd Rejonowy wobec G. R. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, zważywszy na wagę popełnionego przez oskarżonego czynu oraz jego okoliczności, nie spełnia wskazanych w art. 53 § 1 i 2 k.k. (w zw. z art. 56 k.k.) celów tego środka karnego. Podkreślić należy, że orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wobec sprawcy przestępstwa z art. 178 a § 1 k.k. jest obligatoryjne, zaś jego celem jest zabezpieczenie społeczeństwa przez nieodpowiedzialnym uczestnikiem ruchu drogowego poprzez wyeliminowanie z tego ruchu sprawcy stwarzającego realne zagrożenie dla jego uczestników. Jego dolegliwość powinna być dostosowana do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz winy sprawcy. Sąd I instancji słusznie ustalił, że zarówno stopień zawinienia, jak i stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego G. R. był znaczny. Okoliczności czynu oskarżonego świadczyły o jego wyraźnie lekceważącym stosunku do podstawowych zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Stan nietrzeźwości oskarżonego znacząco przekraczał granicę (dopuszczalna norma) określoną w art. 115 § 16 pkt 2 k.k. G. R. wprawdzie prowadził pojazd mechaniczny po drodze publicznej w godzinach wieczornych, a więc w czasie gdy ruch komunikacyjny jest ograniczony, niemniej nie można tej okoliczności nadawać istotnego i determinującego znaczenia, gdy mieć na uwadze, iż oskarżony zamierzał pokonać trasę z G. do Z. (około 40 km), co wiązało się z przejazdem przez kilka miejscowości, w terenie zabudowanym poruszał się ze znaczną prędkością, o czym świadczy dokonany przez funkcjonariuszy policji pomiar prędkości pojazdu, niemal dwukrotnie wyższy od dopuszczalnej administracyjnie prędkości (95 km/h), oskarżony nie zatrzymał się do kontroli drogowej na wezwanie policjanta podejmując się ucieczki ulicami (...)(...), (...), (...)). Takie zachowanie i postępowanie oskarżonego stanowi więc wyraz poważnego i rażącego, zasługującego na jaskrawą krytykę, naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym, które istotnie zagrażało innym jego uczestnikom. Oskarżony jest dorosłym człowiekiem i decydując się na prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości powinien mieć świadomość konsekwencji prawnych swojego postępowania. Oskarżony w pełni zdawał sobie sprawę z tego, że decydując się na prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu popełnia przestępstwo. Nie można w tym miejscu nie dostrzec błahego powodu, dla którego G. R. zdecydował się na jazdę w stanie nietrzeźwości i to bezpośrednio po spożyciu alkoholu, czego dowodem jest wykazana tendencja wzrostowa stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu (k.2). Trudno bowiem usprawiedliwiać taki stan rzeczy klótnią z dziewczyną (vide: wyjaśnienia oskarżonego, k.9v). Z dezaprobatą należy odnieść się także do tej treści wyjaśnień G. R., gdy wskazał przyczyny nie zatrzymania się do kontroli drogowej: „byłem świadom, że zostaną mi zatrzymane uprawnienia, bowiem Wydział Komunikacji wysłał mnie na egzamin kontrolny w celu sprawdzenia umiejętności kierowcy” (k.10). Podnieść wreszcie należy, iż G. R. był już w przeszłości karany za przestępstwo, zaś występku z art. 178a § 1 k.k. będącego przedmiotem osądu dopuścił się w okresie probacji, a więc korzystania z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary (k.11).

Wszelkie te okoliczności nakazują uznać za słuszny zarzut apelacji prokuratora, że orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w najniższym z możliwych wymiarze jednego roku nie jest wystarczającym dla osiągnięcia jego celu w kontekście ogólnych dyrektyw wymiaru określonych w przepisie art. 53 § 1 i 2 k.k. Podkreślić trzeba, że każdy sprawca czynu stypizowanego w art. 178a § 1 k.k., powinien być napiętnowany i przykładowo ukarany, tak by nie tylko kształtował społeczne poczucie sprawiedliwości, lecz także jego świadomość prawną rozumianą, jako oddziaływanie prewencji, zapobiegające tego typu zachowaniom. Nie ma bowiem zgody i akceptacji na bezmyślne i niczym nieuzasadnione narażanie na najcięższe skutki zdrowotne innych, prawidłowo zachowujących się uczestników ruchu drogowego. W kontekście tego utrwalonego i powszechnie akceptowanego poglądu, nie sposób dla zachowania oskarżonego znaleźć jakiegokolwiek zrozumienia. Zdaniem Sądu Okręgowego za zasadny należy więc uznać podniesiony w apelacji prokuratora zarzut uzasadniający konieczność zmiany zaskarżonego orzeczenia wydanego na podstawie art. 42 § 2 k.k. poprzez podwyższenie czasokresu stosowania tego środka do 2 lat. Orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na taki okres będzie w ocenie Sądu Okręgowego w okolicznościach niniejszej sprawy orzeczeniem sprawiedliwym. Z tych też względów Sąd II instancji uznał apelację prokuratora za zasadną i zmienił wyrok Sądu Rejonowego w ten sposób, że orzeczony w pkt III tego wyroku środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym podwyższył do 2 lat. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Na podstawie art. 624 k.p.k. w zw. a art. 635 k.p.k. i art. 634 k.p.k. Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego G. R. od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze oraz w oparciu o art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 ze zm.) nie wymierzył mu opłaty.